

**LAAT ME NIET
LACHEN**

**LAAT ME NIET
LACHEN**

EDDY VAN GINCKEL

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

ISBN 9789465380056

© Eddy Van Ginckel 2025

LA VIE EN ROSE	blz 7
DE BUS	blz 52
JAMAAR, GIJ LACHT?	blz 87
KUST ZE, JOENG	blz 121
DE KUREN VAN VERSCHUEREN	blz 152
JULIEN, JULIENNE	blz 217

LA VIE EN ROSE

DRAMATIS PERSONAE

OUDE VROUW

Zéér beminnelijke, zachte en goedaardige persoonlijkheid.

OUDE HEER

Ietwat knorrige, licht ontvlambare zachtaardige natuur.

EERSTE TAFEREEL

Plaats van handeling : de ontspanningsruimte van een bejaardentehuis.

Er is weinig comfort. Een fauteuil, enkele tafeltjes en stoelen. Op een kastje staat een radio, maar die wordt slechts zelden gebruikt. Een oud TV-toestel staat al jaren in een hoekje. Niemand heeft er aandacht voor. Een gaskachel die meer niet brandt dan wel en gemakkelijk kan worden verreden. Verdere aankleding volgens eigen smaak en middelen.

Een stokoude dame komt binnen. Ze gaat zitten aan een tafeltje, neemt haar breiwerk en zit in alle stilte te breien.

Na een poos gaat de deur open en een stokoude heer, moeilijk te been, komt binnen.

VROUW

Goede avond. *(heer reageert niet)* Komt u ook eens kijken in de ontspanningsruimte? *(stilte)* Er is niet veel volk vandaag. *(stilte)* Eigenlijk is er niemand, maar dat had u ook al wel in de gaten, niet? De meeste residenten van het rusthuis blijven liever op hun kamer. Ze vinden het daar gezelliger, zeggen ze. Tja, kwestie van keuze natuurlijk. Ik zit liever hier.

HEER

(ongeïnteresseerd) Gezellig...

VROUW

Na het avondeten steken ze de kachel aan en dan is het hier aangenaam. Op de kamer is het altijd koud, vind ik.

HEER

Tot hoe laat is dat hier open?

VROUW

Om acht uur doen ze het licht uit. Na het avondeten zit hier toch niemand meer, ... *(lange stilte, terwijl de man naar de tafel stapt)*

Bent u vandaag aangekomen? *(heer reageert nauwelijks)*

HEER

Is die stoel vrij?

VROUW

Zit er iemand op?

HEER

Och God, madame is comédienne. Heel geestig, hoor. Heel geestig.
Mijn complimenten.

(hij gaat moeizaam zitten)

(er volgt een hele lange stilte)

VROUW

We treffen het wel met het weer, hé?

HEER

Vind je?

VROUW

Verleden jaar heeft het de ganse maand juli geregend. Hadden we hetzelfde weer gekregen als verleden jaar, dan zaten we terug in de regen. En dat vind ik zo triestig. Dat ge zo eens niet naar buiten kunt of zo. Ja, ge kunt een paraplu meepakken natuurlijk, maar dat vind ik niet gezellig. Trouwens, met een paraplu wordt ge ook nat, hoor. Enkel uw haar blijft droog, ja, maar voor de rest. Neen, neen, als het regent dan kom ik niet buiten. Dan zit ik liever binnen.

HEER

Je meent het...

(alweer volgt een lange stilte)

VROUW

Maar het zal niet lang meer duren, denk ik.

HEER

Wat?

VROUW

Die droogte. We krijgen nog regen, denk ik.

HEER

Vooruit dan maar...

VROUW

Ik voel dat. Hier. *(ze wijst op haar heup)* Ik krijg altijd steken. Hier. Dat wilt zeggen dat het gaat regenen. Hebt u dat nooit ?

HEER

Wat?

VROUW

Steken. Hier zo. Hebt u dat nooit ?

HEER

Neen.

VROUW

Ik wel.

(een lange stilte)

Ik krijg soms zo'n erge scheuten dat ik bijna zou kunnen huilen van de pijn. Ja, die heeft vroeger gebroken geweest, die heup, daarmee. Daar ben ik nog altijd wat gevoelig aan. Vooral met verandering van weer. Afijn ja, het is maar de laatste jaren dat ik daarvan last begon te krijgen. Vroeger voelde ik dat allemaal niet. *(stilte)* Ik denk dat het komt met de ouderdom. Als ge jong zijt, dan zijt ge veel sterker, denk ik. *(stilte)* Tenminste, dat was vroeger zo. Tegenwoordig zijn de jonge mensen niet meer zo sterk, vind ik. Als wij vroeger ziek waren dan bleven wij gewoon verder werken. Dat doen ze niet meer, hoor. Een snotvalling (neusverkoudheid) en ze zitten veertien dagen thuis. Wij gingen vroeger werken met veertig graden koorts.

HEER

Gij gaat het toch niet de gehele tijd over ziektes hebben, zeker ?

VROUW

Wablief ?

HEER : Gaat gij hier de gehele tijd over ziektes klappen ? Dan ben ik hier al direct weg, hoor.

VROUW

Maar neen, mijnheer. Ik kan er zelf niet goed tegen dat ze altijd maar over ziektes bezig zijn. Ik krijg daar de zenuwen van.

(stilte)

Was ik nu echt de hele tijd over ziektes bezig ?

HEER

Waarom ? *(cynisch)* Weet ge dat niet meer ?

VROUW

Jawel, jawel...

HEER

Gij hebt ze toch nog allemaal op een rij?

VROUW

Alstublieft, zeg...

(zeer lange stilte)

VROUW

Laatst zag ik een piepjong ding zitten huilen omdat ze haar bus had gemist. Ja, de bus stopt hier vlak voor de deur. Vanuit mijn kamer kunt ge dat bushokje zien. Ze zat er maar te huilen. En nu moet ge weten dat er om het kwartier een bus stopt, he. Ja, zeg, dat kind bleef maar huilen. Enfin ja, ik zeg nu wel "kind", maar zo jong was ze volgens mij niet meer, hoor. Tenminste niet volgens haar leeftijd. Als ge natuurlijk zit te huilen zonder reden, dan lijkt ge een uiteraard een

kind. Ik denk dat ze smoorverliefd op iemand was. Ja, ik heb haar een paar keer samen gezien met een jonge kerel. En maar kusjes geven. Maar de laatste tijd zit ze altijd alleen op de bus te wachten. *(stilte)* Als ge verliefd zijt, dan weet ge zelf niet wat ge doet. Dat hebt ge uzelf niet meer in de hand. Hebt u dat nooit gehad vroeger ? *(stilte)* Neen, u waarschijnlijk niet. Ik wel. Ik had het regelmatig. Afijn ja, nu zo dikwijls ook weer niet, hoor. Ik mag nu ook weer niet gaan overdrijven. Ik ben ooit eens zodanig verliefd geweest, dat ik niet meer kon slapen. Ik dacht altijd maar aan die jongen. Eten deed ik ook niet. *(stilte)* Ongezond eigenlijk, he ? *(stilte)* Neen, ik kon niks binnen krijgen. Gewoon geen honger. Zot eigenlijk, he ? Ge leeft eigenlijk van de liefde. In feite een prima dieet. Wist u, dat ik ooit tot vijftien kilo aan gewicht verloor? Niet op één dag natuurlijk. Haha. Dat zou nogal veel zijn. Stel u voor ! Vijftien kilo per dag. Je zou het geen week volhouden. Enfin ja, ik bedoel dat er niet veel van u zou over blijven na een weekje liefde. Pas op, ik ken mensen die nog een hele hoop overhouden, maar dat is dan weer een andere kwestie. Dat heeft iets te maken met klieren die niet goed werken. Ik heb eens ergens gelezen dat dat heel vervelend moet zijn, wanneer de klieren niet normaal functioneren.

HEER

Mag je hier roken?

VROUW

Dat weet ik niet.

HEER

Hoe? Dat weet ge niet ?

VROUW

Neen, ik weet dat niet. Ik heb hier nog niemand zien roken.

HEER

Wat is dat daar ?

VROUW

Wat ?

HEER

Op die tafel.

VROUW

Dat ? Dat is een asbak.

HEER

Voilà. Dan moogt ge hier roken. *(gaat in zijn zakken)*

VROUW

Gaat u roken ?

HEER

Waarom ?

VROUW

Ik kan daar niet zo goed tegen.

HEER

En dan ? Ge zijt toch niet verplicht om hier te blijven zitten, zeker ?

VROUW

Ik heb vroeger ook gerookt. Hele lichte tabak. Ik rolde ze met de hand. Veel beter, zeggen ze.

HEER

O ja ?

VROUW

Naar het schijnt. Ik heb dat eens ergens gelezen.

HEER

Gij leest veel, he ?

VROUW

Ja. Het papier schijnt ook veel gezonder te zijn als ge ze zelf rolt. Afijn ja, gezonder is natuurlijk een raar woord. Papier oproken kan natuurlijk nooit gezond zijn. Maar toch schijnt er een enorm verschil te bestaan tussen de gemaakte sigaretten en de zelfgerolde. Minder teer, denk ik. Ja, teer is niet goed. Teer is heel slecht voor de longen.

HEER

Alles is slecht voor de longen.

(steekt een sigaretje op en begint vanaf dat moment bijna onophoudelijk te hoesten, ingehouden als iemand met chronische hoest die er bijna in blijft, en af en toe hevig naar adem moet happen. Bij elke trek aan de sigaret volgt een nieuwe hoestbui)

VROUW

Ge hebt gelijk. *(reikt hem de asbak aan)* Op straat doet het nog veel erger. Al die auto's. Al die uitlaatgassen. Ik heb eens ergens gelezen hoe een man zichzelf vergiftigd had door zich op te sluiten in zijn garage. Afijn ja, hij was natuurlijk niet vergiftigd door zich op te sluiten. Haha. Neen, dat zou overdreven zijn. Neen, neen, hij liet zijn auto in de garage staan met draaiende motor en sloot dan de garage achter zich. Hij sloot de wagen af, zodat hij niet meer bij het contact kon en ademde dan met volle teugen de uitlaatgassen in tot hij het bewustzijn verloor. Maar ja, het heeft niks uitgehaald. Zijn buurman had de rook gezien die door een spleetje naar buiten kwam en hij opende de garage. Ze hebben de man naar het ziekenhuis gebracht. Hij heeft het overleefd. Ja, ik zeg het, zo gemakkelijk gaat ge niet dood, hoor. Als het uw tijd niet is, dan moogt ge proberen wat ge wilt. Ge blijft gewoon leven. *(stilte)* Rookt u al lang ?

HEER

Wablief ?

VROUW

Of u al lang rookt ?

HEER

Van mijn twaalf jaar.

VROUW

Van uw twaalf jaar ? God neen, dan mocht ik helemaal nog niet roken van thuis.

HEER

Ik ook niet.

VROUW

Oh, ik versta het al. U deed dat natuurlijk wel. Ja, zo zijt ge, he, als kind. Al wat niet mag lijkt zo ongelooflijk interessant dat ge het gewoon móét doen. Ja, kinderen zijn zo.

HEER

Hebt u zelf kinderen ?

VROUW

Ik ? Neen. Ik heb geen kinderen.

HEER

Al een chance.

VROUW

Wat zegt u ?

HEER

Niks, madame.

VROUW

Madame ? Zegt u maar Maria, hoor.

HEER

Allee gij...

VROUW

Ja, ik heet eigenlijk Marie-Claire. Maar mijn zuster heette Marie-Ange. En iedereen noemde haar Marie. Dus was het moeilijk om mij ook Marie te noemen. Ze hadden me natuurlijk ook Claire kunnen noemen natuurlijk, maar ja dat hebben ze nooit gedaan. Ik vraag mij eigenlijk af waarom ze niet gewoon Claire zeiden. Mijn ouders zeiden altijd Maria. Ik ben nooit anders gewoon geweest.

(stilte) U zijt precies geen prater, he ? *(stilte)* Ik wel, hoor. Afijn ja, dat wilt zeggen : ik praat wanneer ik wil praten.

HEER

(cynisch) Echt?

VROUW

Ja. Er zijn momenten bij dat ik niet wil praten ook. Dan laat ik geen woord over mijn lippen komen. Dat is zo. Als ik geen zin heb, dan praat ik niet. Heeft u dat ook ?

HEER

Wat ?

VROUW

O ja, natuurlijk. U heeft dat nu. U heeft het nu en ik niet. Is dat niet vervelend ? Ja, dat moet wel vervelend zijn, denk ik.. *(stilte)* Ik hou soms heel erg van de stilte, weet u. Ja, dan kan ik het niet hebben dat iemand tegen mij begint te praten. Ge kunt dat dan aan me zien. Hier. *(wijst op haar neusvleugels)* Hier kunt ge het aan zien. De neusvleugels. Ja, die beginnen dan te trillen. Voor de rest zie ik er vrij normaal uit. Alleen die trilling. Hier. *(wijst weer)* Daar kunt ge het aan zien. Heeft u dat ook ?

HEER

Neen, madame, ik heb dat niet !

VROUW

Maria. Zegt maar Maria. Soms heb ik het zo erg dat de mensen weleens aan mij komen vragen of ik wat aan mijn neus heb. Ik heb dan natuurlijk niks aan mijn neus, maar de mensen denken dat dan weleens. En dan vragen ze of ik niks mankeer aan mijn neus.

(de bel gaat en rinkelt een tijdje)

HEER

Wat is dat ?

VROUW

Dat is de bel.

HEER

Ja, dat hoor ik ook wel.

VROUW

Dat wil zeggen dat het tijd is. Binnen een paar minuten doen ze het licht uit.

HEER

Eindelijk.

VROUW

Wablief ?

HEER

Ik zei : eindelijk.

VROUW

Ik begrijp het niet.

HEER

Neen ? Ik zal het u uitleggen, madame.

VROUW

Maria. Zegt u nu toch Maria.

HEER

Okee, tis goed. Maria. Wel Maria, gij kunt zagen.

VROUW

Wat ?

HEER

Ge hebt me wel gehoord.

(licht fade out, muziekje)

EINDE EERSTE TAFEREEL

TWEEDE TAFEREEL

(De lichten komen op. Zelfde decor, enkel de radio is verdwenen.)

(Na enkele ogenblikken komt de oude heer binnen. Hij gaat zitten aan tafel en kijkt een beetje voor zich uit. Na een poos komt de oude vrouw binnen. Zij heeft hem zien zitten, maar loopt hem voorbij en gaat in de zetel zitten. Ze neemt haar breiwerkje en begint te breien.)

(Een lange stilte)

HEER

Goede avond.

VROUW

Goede avond.

(Er volgt weer een stilte. De vrouw hangt een brede sjaal over de schouders.)

HEER

Hebt ge kou ?

VROUW

Een beetje.

(weer een lange stilte)

HEER

Ik heb u gisteren niet gezien. *(stilte) (dan luider alsof zij doof zou zijn)*

Ik zei : ik heb u gisteren niet gezien.

VROUW

Ik ben op mijn kamer gebleven.

HEER

Ach zo.

(weer een lange stilte)

HEER

Zijt ge kwaad ?

VROUW

Neen.

HEER

Ik heb u anders al spraakzamer geweten.

VROUW

U zegt dat ik zaag, dus zwijg ik maar.

HEER

Och, ik meende dat toch zo niet.

VROUW

O neen ? Waarom zei u dat dan ?

HEER

Dat weet ik niet.

VROUW

U zegt dus dingen zonder te weten waarom ? Eigenaardig, he ? Vind u dat ook niet ?

HEER

Ik ben soms wat te impulsief, ik weet het.

VROUW

Ach zo, u weet het. *(stilte)*

HEER

Sorry.

VROUW

Ik zwijg. *(stilte)*

HEER

Ik wou alleen maar wat rust hebben. Verstaat u dat ? Neen, natuurlijk niet, u verstaat dat niet. Waarom zou u het verstaan... *(stilte)* Hebt u nooit het gevoel dat alles tegenzit ? Heeft u dat nooit ? *(stilte)* Ik wel. En als ik zo'n gevoel heb, dan wil ik het liefst alleen zijn, zonder dat er iemand voortdurend zit te praten.

VROUW

Ik begrijp het.

HEER

Neen, u begrijpt dat niet. U heeft zich op geen enkel ogenblik afgevraagd of dat ik dat wel op prijs stelde dat u heel de tijd zat te praten zonder ophouden. Het kon u gewoon niks schelen.

VROUW

Dat denkt u verkeerd, hoor.

HEER

Ik denk het niet, madame.

VROUW

Maar zegt nu toch Maria.

HEER

Oké, oké... Maria.

VROUW

Hoe heet u eigenlijk ?

HEER

Jozef.

VROUW

Jozef ? Ach zo... Maria en Jozef.

HEER

Maar ik ben geen timmerman.

VROUW

Een timmerman ?

HEER

Welja. Maria en Jozef. Hebt ge hem ?

MARIA

Misschien ben ik wel een timmerman ? Ik kan anders een serieus stukske zagen, hoor.

(beiden beginnen te lachen)

HEER

Op onze ouderdom is het toch zonde om ruzie te gaan maken, he ?

VROUW

Dat is waar.

HEER

Ruziemaken dat is meer iets voor de jeugd. Dat past beter. De jeugd maakt altijd ruzie. Wij toch niet meer, zeker.

VROUW

Veel te vermoeiend.

HEER

Juist. *(stilte)* Vroeger kon ik heftig te keer gaan, hoor. Er ging geen dag voorbij of ik moest mijn portie ruziemaken hebben gehad. Het hield me jong. Tenminste, dat maakte ik mezelf wijs. Dat begon al op school. Ik heb ooit eens een vriendje op school geslagen omdat ik dacht dat hij één van mijn knikkers had gejat. Ik heb hem een blauw oog geslagen. En de knikker heb ik achteraf teruggevonden in de voering van mijn jas. Stom, he ? Maar ja, zo was ik altijd. Veel te impulsief. Het heeft me niet veel goeds opgeleverd in mijn leven.

VROUW

Tja...

HEER

Mijn eerste job heb ik zo verknald. Op een morgen moest ik bij mijn baas komen. Ik dacht dat hij mij een sigaar ging geven en alvorens hij één woord kon zeggen, sloeg ik al op zijn gezicht. Ik sprong op mijn fiets en ik reed terug naar huis. Pas achteraf hoorde ik dat de baas mij eigenlijk opslag wou geven omdat hij zo tevreden over me was. Ja, na die slag op zijn gezicht moest ik niet meer terugkomen natuurlijk.

VROUW

U volgt uw hart.

HEER

Dat is wat te mooi voorgesteld, denk ik. Eergisteren zei ik gewoon dat ge kon zagen. Zomaar. Ik kwetste u. Express. Is dat mijn hart volgen ? Zo te zien heb ik geen hart. Hoe zou ik het kunnen volgen ?

VROUW

Doet u dat dikwijls, zo zitten filosoferen ?

HEER

Filosoferen ? Neen, ik denk het niet...

(een stilte)

VROUW

Ik denk dat we regen gaan krijgen.

HEER

Denkt ge ?

VROUW

Ik voel dat.

HEER

Ja, dat heeft u mij verteld. Aan uw heup.

VROUW

U weet dat nog ?

HEER

Natuurlijk.

VROUW

Dan heeft u geluisterd. Dat is al heel wat.

HEER

Tja...

(Een lange stilte)

VROUW

Ik vind het hier niks te warm.

(Heer gaat naar het vuurtje. Hij merkt dat het uit is)

HEER

Niet moeilijk. Dat vuur brandt niet. Komen ze dat niet aansteken ?

VROUW

Als ze zin hebben, ja. Maar ze durven dat al weleens vergeten. Ze zitten hier niet veel in met oude mensen.

HEER

Weet ge wat : ik steek dat ding aan.

VROUW

Kunt gij dat ?

HEER

Daar is nu niks aan, he Maria. Ik heb jaren zo'n ding gehad. Bijna hetzelfde model, denk ik. Dat stond in mijn atelier.

VROUW

Atelier ? Toch geen schrijnwerkerij, he ?

HEER

Haha. Neen, ik heb vroeger wat geschilderd. Maar ik was geen hele goeie, hoor. Meer een zondagschilder.

VROUW

Zou je dat wel doen, Jozef ?

HEER

Zit gij liever in de kou ?

VROUW

Neen, een beetje warmte kan nu wel geen kwaad.

HEER

Wel dan ? Ik zal 't eens rap opzetten, zie.

(Heer draait aan vuurtje, duwt knoppen in enz. tot vuurtje brandt.)

VROUW

Lukt het ?

HEER

Jaja, ge gaat dat direct voelen. Weet ge, ik zal het wat draaien.

(draait het vuurtje met veel moeite rond, zodat de warmte in de richting van Maria gaat)

VROUW

Oh, dat is goed. Dat is heel goed. Dank je, Jozef, dank je.

HEER

Da's niks. Da's graag gedaan. Weet ge wat ? Ik zal een muziekje opzetten, dat is wat gezelliger. *(merkt dat de radio weg is)* Verdomme. Ze hebben de radio weggepakt.

VROUW

Dat geeft niet.

HEER

Godverdomme.

VROUW

Vloeken helpt niet, hoor.

HEER

Spijtig genoeg niet, neen...

(Heer gaat terug aan tafel zitten. Hij leest wat in een krant. Weer een lange stilte.)

VROUW

Waarom zit gij daar aan die tafel ?

HEER

Ik zit hier goed.

VROUW

Er is anders plaats genoeg in de zetel, hoor. Hier is het tenminste goed warm. Of hebt ge bang van mij ?

HEER

Bang ? Waarom zou ik bang hebben van u ?

VROUW

Bang dat ik u iets zou doen misschien ?

HEER

Wat is dat nu weer voor flauwekul. Allee vooruit, ik kom naast u zitten in de zetel. Schuift maar wat op.

(beiden zitten nu in de zetel)

VROUW

Dat doet goed, he, die warmte ?

HEER

Ja. Dat wel.

VROUW : Een mens heeft eigenlijk niet veel nodig voor zich goed te voelen, nietwaar ? Een klein beetje warmte is soms al genoeg.

HEER

Ja, dat is waar. Een beetje muziek was anders ook niet slecht geweest.

VROUW

Ik heb geen muziek nodig.

HEER

Hoort ge niet graag muziek ?

VROUW

Jawel. Ik hoor heel graag muziek. Maar ik fantaseer dat erbij. Ge moet dat ook eens proberen.

HEER

Ik heb niet zoveel fantasie.

VROUW

Dat komt nog wel. Hier hebt ge dat nodig. *(stilte)* Hebt u kinderen ?

HEER

Vier.

VROUW

Jongens ? Meisjes ?

HEER

Van alles een beetje. Twee jongens en twee meisjes. Wacht, ik heb er fotos van. *(gaat in zijn binnenzak)* Hier.

VROUW

Och, zie nu... Hier zijn ze nog klein op, he.

HEER

Ja, die zijn genomen kort na de oorlog. Ze zijn nu wel wat gegroeid, hoor. Dat is de oudste.

VROUW

Mooi. 't Zijn mooie kinderen, alle vier.

HEER

Vindt ge ?

VROUW

Ze lijken wat op hun vader.

HEER

Allee vooruit. Dank je.

VROUW

Ik heb geen kinderen.

HEER

Ja, dat weet ik.

VROUW

Heb ik dat al verteld ? Amai, zeg, gij weet dat precies nog allemaal wat ik heb verteld. Ja, ziet ge, ik ben nooit getrouwd. En kinderen zijn er nooit gekomen. Ik heb anders altijd graag kinderen gezien. Misschien daarom dat ik schooljuffrouw ben geworden.

HEER

Bent u schooljuffrouw ?

VROUW

Geweest. Ik ben nu met pensioen natuurlijk. Zo'n oude kneut zoals ik willen ze niet meer voor de klas hebben.

HEER

Zo oud zijt gij nu toch niet, he ?

VROUW

Neen? Vraagt dat maar eens aan de kindjes, die zullen u wel iets anders vertellen.

HEER

Hoe oud zijt ge ?

VROUW

87.

HEER

Amai, zijt gij er al 87 ?

VROUW

Ja, ja. En gij ?

HEER

Ook 87.

VROUW

Allee... Dan zijn wij even oud ? Ik had u veel ouder geschat.

HEER

Merci. Tis hier maar om aan te pakken.

VROUW

Ja, sorry... Dat was er nu uit voor ik er erg in had.

HEER

Ik kan er tegen.

VROUW

Tis te hopen voor u. Anders gaat ge hier afzien met mij, hoor.

(Een stilte)

VROUW

Als ge zin hebt, dan doet ge maar, hoor.

HEER

Wablief?

VROUW

Ge moet u voor mij niet inhouden.

HEER

Ik ben niet mee, geloof ik.

VROUW

Roken. Als ge een sigaretje wilt roken. Naar mij moet ge niet kijken, hoor.

HEER

Ik heb geen sigaretten meer.

VROUW

O neen?

HEER

Neen, die verpleger heeft ze gisteren afgepakt. Ik zat hier in mijn eentje wat naar de radio te luisteren en een sigaret te roken. En hij viel hier ineens binnen.

VROUW

Och arme...

HEER

Och, zo erg is 't niet. Ik wou al een tijd stoppen met roken.

VROUW

Mag ik nu eens iets vragen, Jozef?

HEER

Vraagt eens iets.

VROUW

Gij heet Jozef Janssens heb ik gezien op je deur.

HEER

Jozef Janssens, dat ben ik.

VROUW

Heette uw vader ook Jozef Janssens?

HEER

Mijn vader? Ja, wij hadden dezelfde voornaam.

VROUW

En hadden jullie thuis geen snoepwinkeltje ?

HEER

Mijn ouders hadden een snoepwinkeltje in de Keizerstraat. Zeg... hoe weet gij dat ?

VROUW

Ik weet het niet. Ik dacht daar zo ineens aan. Die mensen heetten Janssens, vandaar.

HEER

Ja, maar er zijn wel meer mensen die Janssens heten, he Maria. Al eens in de telefoongids gekeken ? Dat zijn er een hoop, hoor.

VROUW

Ja, dat weet ik. Ik heet Peeters, dat is al hetzelfde.

HEER

Peeters ?

VROUW

Ja. Zo zijn er ook wel meer, he.

HEER

Maar hoe komt gij nu bij dat snoepwinkeltje van mijn ouders ?

VROUW

Dat weet ik niet. Ik dacht er nu juist aan. Ge moet daar niks achter zoeken, hoor. Ik kwam daar vroeger op de winkel.

HEER

Ach zo...

VROUW

En ik heb nog met een van die zonen verkering gehad. Maar ja, toen was ik nog wel een pakje jonger.

HEER

Met een van de zonen gevrejen ? Allee zeg, nu wordt het hier plezierig. Toch niet met mij, zeker ?

VROUW

Met u ? Neen, dat denk ik niet.

HEER

Allee vooruit... Al een pak van mijn hart.

VROUW

Waarom ? Denkt ge dat ik er zo afstotelijk uitzag in mijn jonge jaren?

HEER

Heb ik dat nu gezegd ?

VROUW

Neen, maar ik zag het u wel denken.

HEER

Maar dat is niet waar.

VROUW

Denkt ge dat ik het niet gezien heb ? Die angst in uw ogen. Bang dat ge ooit een liefje zoals ik zou hebben gehad.

HEER

Maar dat is niet waar. Gij ziet er zelfs nu nog altijd heel goed uit. Ik kan mij heel goed voorstellen dat gij vroeger een heel knap meisje moet geweest zijn.

VROUW

Probeert ge uzelf hier uit te redden ? Vervelende situatie, he ?

HEER

Jamaar, nu ernstig. Hebben wij vroeger iets gehad ?

VROUW

Dat zou wat zijn, he ?

HEER

Gij zit mij hier voor de gek te houden, he?

VROUW

Wie weet...?

(de bel gaat en blijft een tijdje rinkelen)

HEER

Wat? Nu al? Het is toch nog geen acht uur?

VROUW

We kunnen maar beter gaan, Jozef...

HEER

Verdomme, verdomme...

VROUW

Vloeken helpt hier niet, Jozef, vloeken helpt hier niet...

(ze staan moeizaam recht, waarbij zij hem een handje helpt en dan schuifelen ze samen weg, de lichten faden uit)

EINDE TWEEDE TAFEREEL

DERDE TAFEREEL

(beide oudjes komen gearmd binnen. Hij lijkt het zwaar te hebben, zij ondersteunt hem zo goed als mogelijk. Ze begeven zich naar de zetel en gaan zitten)

VROUW

Gaat het ?

HEER

Jaja, 't gaat wel.

VROUW

Ge moet u zo niet opwinden, Jozef. Dat helpt hier toch niet.

HEER

Een schande is het, een echte schande.

VROUW

Zijt nu maar wat rustig. Dat is niet goed voor uw tikker.

HEER

Moet een mens daar zijn hele leven voor werken ? Om dan gewoon als een versleten vod afgedankt te worden ?

VROUW

Tis al goed, tis al goed. Wil ik iets halen om te drinken ?

HEER

Neen, ik moet niks hebben.

VROUW

Jamaar, tis een kleine moeite, hoor.

HEER

Neen, dank je, echt niet.

VROUW

Gij zijt ook nog niks veranderd, he ?

HEER

(bekijkt haar) Wat wilt ge daar mee zeggen ?

VROUW

Niks.

(Een stilte. Zij neemt haar breiwerkje weer en begint te breien)

HEER

Ik geloof dat gij iets voor mij verstopt, he ?

VROUW

Ik ? Bijlange niet.

HEER

En toch heb ik het gevoel dat er iets is dat gij mij niet wilt vertellen.

VROUW

Dat begrijp ik niet, hoor.

HEER

Ge begrijpt het maar al te goed.

(stilte)

VROUW

Gaat het al wat beter ?

HEER

Jaja...

(een lange stilte)

HEER

Ik kan mij niet voorstellen dat ik ooit met een Maria heb gevrejen.

VROUW

Wie zegt dat gij met een Maria hebt gevrejen ?

HEER

Gij.

VROUW

Dat is niet waar.

HEER

Ge hebt zoiets laten doorschemeren, daarstraks.

VROUW

Dat zult gij dan wel gedroomd hebben.

HEER

Niet beginnen doen alsof ik seniel zijn, he. Ik heb u duidelijk horen zeggen dat ge met een van de zonen van het snoepwinkeltje hebt gevrejen.

VROUW

En dan ? Dat wilt toch niet zeggen dat ik met u heb gevrejen ?

HEER

O neen ? Moet ge eens wat weten ? Wij waren thuis met zes kinderen.

VROUW

Ziet ge nu wel.

HEER

Zes kinderen ! Vijf meisjes en één jongen ! Eén jongen !!

VROUW

Maar één jongen ?

HEER

Ja, maar één !! Ik ! Ik was de enige zoon van 't snoepwinkeltje. En ik weet zeker dat ik nooit met een Maria Peeters heb gevrejen.

VROUW

Oo...

HEER

Ik denk dat gij u dus schromelijk vergist.

VROUW

Denkt ge ?

HEER

Zeker en vast.

(zeer lange stilte)

VROUW

Ja... Luistert... Ik was zestien jaar toen dat mijn ouders verhuisden naar de Keizerstraat. Wij woonden schuin tegenover een snoepwinkeltje. Mijn vader was nogal zot van babelutten (of ander soort snoepgoed). Ik moest er voor hem altijd gaan halen in 't winkeltje. Dat waren er heel goei, zei hij. Dus, ik weg om babelutten. Op een keer kwam er een jong ventje in de winkel, om mij te bedienen. Ik zei: is madame er niet. Nee, zei hij. Mijn moeder is naar 't ziekenhuis. Kan ik u niet helpen ? Tis goed, zei ik. Tweehonderd gram babelutten. En dat ventje achter de toogbank werd enorm zenuwachtig.

Ja, die babelutten lagen niet achter de toog maar op een schap voor de toog. Hij moest dus achter die toog uit komen om ze te pakken. En ik zag dat hij een korte broek droeg. Och, hij was toch zo verlegen. Ik snap eigenlijk niet waarom. Hij had best mooie benen.

HEER

En die mooie benen doen u aan mij denken of wat ? Zestien jaar en dan nog een korte broek. Ik kan het me niet voorstellen.

VROUW

Veertien dagen later zijn we samen naar de cinema geweest. Ik ben bijna zeker dat gij dat waart. Wij samen.

HEER

Wij samen ?

VROUW

Ja. Weet ge dat niet meer ? Ge had toen wel een lange broek aan.

HEER

Ik weet daar niks meer van.

VROUW

Ik wel. Ge hebt heel de film lang geprobeerd om me te kussen.

HEER

O ja ? En ?

VROUW

Wat ? En ?

HEER

Heb ik u gekust ?

VROUW

Toen niet. Ik liet het niet toe. Maar dat moet gij toch weten, Jozef.

HEER

Ik zweer het u, daar staat mij totaal, maar dan ook totaal niks meer van voor. Nu moet ik zeggen, ik ben wel met meer meisjes naar de cinema geweest in die tijd.

VROUW

Dat weet ik.

HEER

Ik vind het niet eerlijk, he. Gij schijnt blijkbaar veel meer over mij te weten dan ik over u. Ik kan mij van u niks niet meer herinneren.

VROUW

Mannen, he, ze zijn allemaal hetzelfde.

HEER

Dat zeggen de vrouwen altijd.

VROUW

Omdat het de waarheid is. Jullie onthouden alleen maar wat voor jullie belangrijk is. Jullie hebben een heel selectief geheugen wat vrouwen betreft.

HEER

Dus, wij zijn vroeger eens samen naar de cinema geweest ? Ik probeerde u toen te kussen, maar gij wilde daar niet van weten. Okee, ik neem aan dat dat mogelijk is.

VROUW

Een paar weken later zijn we samen gaan zwemmen.

HEER

Gaan zwemmen ?

VROUW : Ja. In het kanaal. Weet ge dat ook al niet meer ?

HEER

Neen. Ik weet alleen dat wij soms met enkele kameraadjes gingen zwemmen als het goed weer was, maar dat gij daar bij waart dat zegt me niks.

VROUW

We doken in 't water en we probeerden zo lang mogelijk onder water te blijven.

HEER

Ja. En er was een meisje bij, die won altijd. Daar was niemand die zo lang de adem kon inhouden als zij. Wij waren altijd ongerust. Op een zekere keer geraakte ik zodanig in paniek dat ik dacht dat ze verdronken was. Ik dook naar beneden om ze te zoeken.

VROUW

En ge hebt me toen gevonden ook.

HEER

U ? Ja, ja.. Zeg, maar wacht nu eens... Als gij dat meisje waart die zo lang haar adem kon inhouden... Neen, dat kan niet...

VROUW

Wat kan niet ?

HEER

Dat meisje heette niet Maria.

VROUW

Neen ? Hoe heette ze dan ?

HEER

Dat weet ik niet, maar ik weet zeker dat die niet Maria heette.

VROUW

Ge wilt zeggen dat ik het niet was ?

HEER

Ik weet het niet, kind, ik weet het niet. Godverdomme, he ! Dat ik sommige dingen totaal niet meer weet, dat vind ik vreselijk.

VROUW

De ouwe dag, zeker ?

HEER

Zou het daaraan liggen ?

VROUW

Zou toch kunnen, he ? 87 das nu niet direct piepjong, he ?

HEER

En gij dan ? Gij zijt er toch ook 87.

VROUW

Jaja, maar ik zie er toch stukken beter uit als gij, he.

HEER

Allee, we zullen het maar weeral aanpakken, zeker.

VROUW

Tis toch waar, he Jozef ?

HEER

Met de jaren heb ik geleerd om vrouwen altijd gelijk te geven.

VROUW

O ja ? Dat is dan heel stom. Een vrouw moet ge alleen maar gelijk geven als ze gelijk heeft. Het is natuurlijk wel zo, dat vrouwen meestal altijd gelijk hebben. Daar kunt ge niet buiten. Maar om ze zomaar altijd gelijk te geven, dat vind ik belachelijk.

HEER

Mippeke.

VROUW

He ?

HEER

Dat meisje dat zo lang haar adem kon inhouden. Wij noemden die Mippeke.

VROUW

Dat wist ik niet.

HEER

Neen, natuurlijk niet. We zeiden dat ook niet tegen haar. We zeiden dat als we over haar bezig waren. Mippeke.

VROUW

Och god, allee... dat wist ik niet.

HEER

Neen ? Maar dat moet gij toch geweten hebben. Iedereen zei het.

VROUW

Neen, dat is de eerste keer dat ik het hoor.

HEER : Dat kan nu toch niet, he. Heel de straat zei het en gij zou het dan niet geweten hebben ?

VROUW

Echt. Ik heb dat nooit gehoord.

HEER

Maar afijn ! Mippeke !! Mippeke, de stoeipoes !

VROUW

Och zo. Mippeke, de stoeipoes.

HEER

Ja, zo noemden we haar. Hebt ge dat nooit gehoord ? Die was gekend in de buurt, hoor. Naar Mippeke voor een wippeke.

(lange stilte)

VROUW

Dat zeiden ze dus over mij.

HEER

Over u ? Neen, neen, over dat meisje. Dat moet iemand anders geweest zijn. Dat kan niet anders, he.

VROUW

(*stilte*) Naar Mippeke voor een wippeke.

HEER

Ja, zeg...

VROUW

Omdat ik verliefd was op een jongen. Op één jongen. De enige keer in heel mijn leven. Ik was zo verliefd dat die jongen alles met mij mocht doen. Alles. (*stilte*) En dan zijt ge een stoeipoes. Een hoer. Juist, he? Mippeke, de hoer.

HEER

Maar neen, dat is niet waar.

VROUW

Weet ge nog wat ge gezegd hebt tegen Mippeke, de hoer ? Hee ? Dat er maar één meisje was op héél de wereld waar ge zo zot van waart. We zouden trouwen, kindjes krijgen en heel ons leven samen blijven.

HEER

Ik was zestien jaar !

VROUW

En dan meent ge niet wat ge zegt, dat weet ik nu ook. Maar toen wist ik dat niet. Ik geloofde u.

HEER

Alstublieft, Maria, dat is allemaal zo lang geleden.

VROUW

Mij lijkt het als de dag van gisteren dat we boven aan de kade stonden te kijken naar de schepen. Ge moest voor een paar dagen op reis met